

Kunhímző élményei az Asztana Expo 2017-ről - I.

Kötődve szülőföldemhez, kun őseimhez, 2012-ben tanultam meg a kunhímzést (szövő és keramikus mesterségem mellett). A Karcagon működő Kunszövetség tagjaként hallottam az Astana Expo 2017 témájáról, a **megújuló energiáról, energiaforrásokról - „The Future Energy”**. Kézművesként elgondolkoztam, *mi közöm lehetne nekem egy ilyen energetikai kiállításához?...* Viszont a magyarral, kunnal rokon kazak nép, s a *kun-kipcsak hét* az Expo-n nagyon érdekelt, vonzott. Ezért elkezdtem utána járni, hogyan juthatnék ki kézművesként a kunhímzéseimmel. Úgy gondoltam a *kun-kipcsak héten jelen kell lennie a kunhímzésnek*. Időközben megfogalmazódott bennem, mi közöm lehet a jövő energiájához, a „megújuló energiaforrás” fogalmához. Úgy gondolom *az én megújuló, jövőbe mutató energiaforrásom a magyar; szorosabban a kun néphagyomány ápolása, annak továbbadása (kunhímzés, kunsági népdalok, viselet, karcagi birkafőzés hagyományának népszerűsítése)*. A jelentkezésem egy szervező cégnél első körben nem járt sikerrel, viszont néhány helyre eljuttattam a portfóliómat az Expo-n való részvételem reményében... Sokáig úgy tűnt, hogy az álmom nem valósulhat... Elengedtem – hiszen a hosszú úttól, a távoli Ázsiától is félttem ... Végül telefonon megkeresett a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Önkormányzat Térségfejlesztési és Külügyi Irodájának szervezője, s bár rövid határidővel, de boldogan készültem az utazásra.

Kíváncsi voltam, hogy más országok egy ilyen megújuló energia témában mutatják be néphagyományukat. **Vajon a világban ki tartja fontos „energiaforrásnak” a hagyományait?** Élő kézműves bemutatót - amit én műveltem 7 napig - nem láttam, bár az összes pavilont képtelen voltam végignézni, hiszen napi 8 órát „dolgoztam” a Magyar pavilonban. Viszont képekben, videókon és egyéb technikai megoldásokkal ötletesen mutatta be néhány ország ősi néprajzi kincseit is. Az óriás Kazak-pavilon (a nagy Gömb) földszintjét a néphagyomány, ősi kazak kultúra bemutatására rendezték be; modern, technikai megoldásokkal és installációkkal. A többi 8 emeleten külön-külön a nap, víz, levegő, föld, világűr, stb. energiáját / annak felhasználását mutatták be monumentális eszközökkel. Ritkaság, különlegesség volt az is, amit mi magyarok produkáltunk, hogy a pavilon előtt élő népzene-néptánc- népdaléneklés zajlott minden órában fél órahosszáig. A Terék József tárogató zenekara a Tápiómentérről képviselte a magyar népzeneét, majd a Debreceni népi együttes váltotta pár napig, míg elérkezett az ünnepélyes Magyar nap (aug.18), amikor az Expo nagyszínpadán a Jászság Népiegyüttes férfias és páros táncaival csalt mosolyt –örömet a nézőtérén ülő mindenféle nemzetiségű vendégek arcára.

Nagyon nagy arányban kazak emberek látogatják a pavilonokat. Ők oroszul beszélnek az idegenekkel, ez a hivatalos nyelv, de egymás között kazakul szólnak egymáshoz Nagyon szerényen élnek, de nagyon érdeklődők. Fontos volt számukra hogy a magyar/kun rokon néppel találkozhassanak a magyar pavilonban. Nézegették a kunhímzéseimet, és mutogatva mondták: „kazak,kazak” - úgy tűnt, hasonlóságot fedeznek fel a kun és kazak hímzésmotívumok között. Sok asszony kislány kipróbálta a kunhímzés hamislapos öltését –nagyon tetszett nekik és nagyon megcsodálták, Nekem is sikerült néhány mai népviseletet lefényképeznem – idősebb néni néni fölvettek és abban látogatták meg a pavilonunkat / az Expo-t.

Nagy álmom volt látni valami néprajzi vonatkozású gyűjteményt Kazakhsztánban. Az Expo ideje alatt sikerült járnom a Kazak Nemzeti Múzeumban, ahol történeti és néprajzi kiállítást láthattam, valamint egy „Szkíták aranya” címűt. Nagyon sok képet készítettem az európaiatól oly nagyon különböző épületekről, a belvárosi kézművesek jurtát formázó sátrairól. Az Expo ideje alatt pompás fényárban úszik esténként a város, nappal pedig mindenhol mindenféle objektum/térplasztika, plakát, zászlók az Expo-ra irányítják a figyelmet. Mégis minden apró részletében a hagyományos kazak népi motívumok is ott vannak házak falán, fényreklámon, vagy logo-ként, egy-egy rendezvényt hirdetve... Próbáltam mindent, amit lehet magammal hozni onnan képeken... Igazán büszkén gondolok vissza Magyarországra részvételére ezen az Expo-n. Főleg, miután megtudtam: második helyezést ért el a Magyar pavilon a 115 ország közül. Nem tudunk másmilyenek lenni, különleges értékeket hordozunk magunkban és viszünk a népek közé – bárhol, bármilyen témához kapcsolódjon is...

Hálás vagyok Karcag Város Önkormányzata munkatársainak és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzatnak, a Györffy István Nagykun Múzeum igazgatójának, hogy rám gondoltak a kunhímzés bemutatása kapcsán. És hálás vagyok a Teremtő Istennek, hogy egy lehetetlennek tűnő álmom megvalósulásával megajándékozott. Nagy-Pálné Pádár Ágnes – Bp 2017. 09.20.

Fotók:

